

XLII. PHẠM BẤT KHẢ ĐẮC

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa:

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô biên.

Đức Phật nói:

- Đúng vậy! Thí như hư không, không ngần mé.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bình đẳng.

- Đúng vậy! Vì tất cả pháp tánh bình đẳng.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa viển ly.

- Đúng vậy! Vì rốt ráo không.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa khó khuất phục.

- Đúng vậy! Vì tất cả pháp tánh bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô bỉ ngạn.

- Đúng vậy! Vì không danh thể.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa hư không.

- Đúng vậy! Vì hít vào thở ra bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bất khả thuyết.

- Đúng vậy! Vì tâm, tứ trong đó bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô danh.

- Đúng vậy! Vì thọ, tưởng, tư, xúc và tác ý đều bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô hành.

- Đúng vậy! Vì tất cả pháp không đến đi.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bất khả đoạt.

- Đúng vậy! Vì tất cả pháp bất khả phục.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô tận.

- Đúng vậy! Vì tất cả pháp rốt ráo tận, bất khả tận.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không sanh diệt.

- Đúng vậy! Vì tất cả pháp không sanh diệt.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô tác.
- Đúng vậy! Vì các tác giả bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô tri.
- Đúng vậy! Vì tất cả pháp tánh đều vô tri.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không di chuyển.
- Đúng vậy! Vì sanh tử bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không mất hoại.
- Đúng vậy! Vì tất cả pháp không mất hoại.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa như mộng.
- Đúng vậy! Vì tất cả pháp như thấy trong mộng, bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa như âm vang.
- Đúng vậy! Vì sự nghe nói ấy bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa như ảnh tượng.
- Đúng vậy! Các pháp đều như bóng gương sáng hiện ra bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa như ánh lửa giả.
- Đúng vậy! Vì tất cả pháp như tướng chuyển biến bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa như việc biến hóa.
- Đúng vậy! Vì tất cả pháp như sự biến hóa bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa như thành Tầm hương (ảnh ảo).
- Đúng vậy! Vì tất cả pháp như thành Tầm hương bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không nhiễm tịnh.
- Đúng vậy! Vì nhiễm tịnh bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô sở đắc, không ô nhiễm.
- Đúng vậy! Các pháp sở y bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không hý luận.

- Đúng vậy! Phá hoại tất cả việc hý luận.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không khinh miệt chấp trước.

- Đúng vậy! Phá hoại tất cả việc khinh miệt chấp trước.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không động chuyển.

- Đúng vậy! Vì trụ pháp giới.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa xa lìa nhiễm ô.

- Đúng vậy! Vì hiểu biết tất cả pháp không hư vọng.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không đăng khởi.

- Đúng vậy! Tất cả pháp không phân biệt.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tịch tịnh.

- Đúng vậy! Tướng của các pháp vô sở đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không tham dục.

- Đúng vậy! Các việc tham dục bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không sân giận.

- Đúng vậy! Phá hoại tất cả việc sân giận.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không ngu si.

- Đúng vậy! Diệt các việc vô tri đen tối.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không phiền não.

- Đúng vậy! Xa lìa phân biệt.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa xa lìa hữu tình.

- Đúng vậy! Đạt được loài hữu tình vô sở hữu.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không đoạn hoại.

- Đúng vậy! Vì đây năng đăng khởi tất cả pháp.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không có hai bên.

- Đúng vậy! Xa lìa hai bên.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không tạp hoại.
- Đúng vậy! Biết tất cả pháp không thuộc nhau.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không chấp trước.
- Đúng vậy! Vượt khỏi bậc Thanh văn, Độc giác.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không phân biệt.
- Đúng vậy! Tất cả phân biệt bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không hạn lượng.
- Đúng vậy! Sự phân đều của các pháp bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa như hư không.
- Đúng vậy! Đạt đến sự không ngăn ngại của tất cả pháp.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế Ba-la-mật-đa là vô thường.
- Đúng vậy! Vì hoại diệt hẳn tất cả pháp.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa khô.
- Đúng vậy! Thường xua đuổi hẳn tất cả pháp.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô ngã.
- Đúng vậy! Không chấp trước tất cả pháp.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa Không.
- Đúng vậy! Tất cả pháp vô sở đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không sát-na.
- Đúng vậy! Tất cả pháp không chuyển động.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa nội Không.
- Đúng vậy! Thấu rõ nội pháp bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa ngoại Không.
- Đúng vậy! Thấu rõ ngoại pháp bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa nội ngoại Không.
- Đúng vậy! Biết pháp nội ngoại bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa Không Không.
- Đúng vậy! Rõ biết pháp Không Không bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa đại Không.
- Đúng vậy! Rõ biết tất cả pháp bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa thắng nghĩa Không.
- Đúng vậy! Tịch diệt Niết-bàn bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa hữu vi Không.
- Đúng vậy! Các pháp hữu vi bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô vi Không.
- Đúng vậy! Các pháp vô vi bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa rốt ráo (tất cánh) Không.
- Đúng vậy! Pháp rốt ráo Không bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô tế Không.
- Đúng vậy! Pháp vô tế Không bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tán vô tán Không.
- Đúng vậy! Pháp tán vô tán Không bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bản tính Không.
- Đúng vậy! Pháp hữu vi, vô vi bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tự cộng tướng Không.
- Đúng vậy! Thấu đạt pháp xa lìa tự cộng tướng.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa nhất thiết pháp Không.
- Đúng vậy! Biết pháp trong ngoài bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bất khả đắc Không.
- Đúng vậy! Tánh tất cả pháp bất khả đắc.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô tính Không.
- Đúng vậy! Pháp vô tính Không bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tự tính Không.

- Đúng vậy! Pháp tự tính Không bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô tính tự tính Không.

- Đúng vậy! Pháp vô tính tự tính Không bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bốn niệm trụ.

- Đúng vậy! Thân, thọ, tâm, pháp bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bốn chánh đoạn.

- Đúng vậy! Pháp thiện, bất thiện bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bốn thần túc.

- Đúng vậy! Tánh bốn thần túc bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa năm căn.

- Đúng vậy! Tự tánh năm căn bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa năm lực.

- Đúng vậy! Tự tánh năm lực bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bảy chi đẳng giác.

- Đúng vậy! Tánh bảy chi đẳng giác bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tám chi thánh đạo.

- Đúng vậy! Tánh tám chi thánh đạo bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa không giải thoát môn.

- Đúng vậy! Không, lìa hành tướng bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô tướng giải thoát môn.

- Đúng vậy! Hành tướng vắng lặng bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa vô nguyện giải thoát môn.

- Đúng vậy! Hành tướng vô nguyện bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tám giải thoát.

- Đúng vậy! Tánh tám giải thoát bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa chín định thứ đệ.

- Đúng vậy! Tự tánh chín định thứ đệ bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bố thí.

- Đúng vậy! Trong đây xan tham bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tịnh giới.

- Đúng vậy! Trong đây phá giới bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa an nhẫn.

- Đúng vậy! Trong đây giận dữ bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tinh tấn.

- Đúng vậy! Trong đây lười nhác bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tịnh lự.

- Đúng vậy! Trong đây loạn tâm bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa Bát-nhã.

- Đúng vậy! Trong đây ác tuệ bất khả đắc.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa mười lực Phật.

- Đúng vậy! Đạt được tất cả pháp khó khuất phục.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bốn điều không sợ.

- Đúng vậy! Được trí đạo tướng không lui mất.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa bốn sự hiểu biết thông suốt.

- Đúng vậy! Được trí nhất thiết, trí nhất thiết tướng không quái ngại.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa đại từ, bi, hỷ, xả.

- Đúng vậy! Không bỏ các loài hữu tình.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa mười tám pháp Phật bất cộng.

- Đúng vậy! Vượt khỏi các pháp Thanh văn, Độc giác.

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa Như Lai.

- Đúng vậy! Thường như thật thuyết tất cả pháp.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa tự nhiên.
- Đúng vậy! Tự tại chuyển tất cả pháp.
- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa như thế là Ba-la-mật-đa Chánh đẳng giác.
- Đúng vậy! Hay hiện giác tất cả hành tướng của tất cả pháp.

Quyển thứ 437

HẾT